

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en forfatningskommission.
(Beslutningsforslag nr. B 63).

Den nuværende grundlov er i flere henseender ikke tidssvarende. Det er ikke så overraskende endda, for 1953-grundloven blev til i en anden tid, hvor bl.a. internationale forhold i langt mindre udstrækning spillede ind på forholdene i Danmark. Men også på en række andre områder er grundloven utidssvarende. Nogle bestemmelser i grundloven betyder f.eks. noget helt andet, end formuleringerne ordret siger.

Derfor er det efter SFs opfattelse et spørgsmål om tid, før det bliver almindelig anerkendt, at grundloven skal revideres.

Efter SFs opfattelse er tiden allerede inde nu til at nedsætte en forfatningskommission, bl.a. fordi vi må regne med, at der vil gå adskillige år fra kommissionens nedsættelse, til et forslag til en ny grundlov er klar.

For det første er det ikke nogen nem opgave at skrive en ny grundlov, som der vel at mærke kan skabes et flertal for i Folketinget og ikke mindst ved folkeafstemningen.

For det andet forudsætter en vedtagelse af en ny grundlov, at der går en bred folkelig debat forud, ikke kun fordi det er en forudsætning for, at 40 pct. af vælgerne vil stemme ja til en ny grundlov, men i høj grad også, fordi der kræves en bred accept af grundloven, for at denne kan opfylde sit formål som grundlov.

SF har i forslaget til nedsættelse af en forfatningskommission opregnet en række problemfelter, som vi mener bør diskuteres i en forfatningskommission. Andre partier kan naturligvis have en opfattelse af, at andre problemfelter er mindst lige så vigtige eller vigtigere.

Men der vil givetvis være problemfelter, som alle partier kan være enige om er velegnede til diskussioner i forfatningskommissionen, fordi der på disse områder er behov for ændringer i grundloven. Folketinget ville derfor inden forfatningskommissionens nedsættelse i enighed kunne opregne en række problemfelter, som en forfatningskommission skulle tage op. Men selv om der måske ikke i alle tilfælde er enighed om, hvilke problemfelter der bør tages op, bør det ikke afholde forfatningskommissionen fra at tage alle spørgsmål op, som medlemmer af forfatningskommissionen måtte ønske diskuteret.

Der er selvfølgelig heller ikke enighed partierne imellem om, hvordan indholdet i den nye grundlov skal være. En sådan uenighed afspej-

ler ganske naturligt den uenighed af politisk-ideologisk art, som vi finder i Folketinget og i befolkningen.

Af bemærkningerne til beslutningsforslaget fremgår det, at SF mener, at den nuværende grundlov er problematisk på en række områder, og at ændringer i grundloven skal ske i bestemte retninger. Den opfattelse, som her kommer til udtryk, afspejler naturligvis SF's socialistiske menneske- og samfundsopfattelse. På disse punkter vil vi naturligvis være uenige med en række af Folketingets partier. Hvad der i sidste ende kommer ud af arbejdet i en forfatningskommission, og som der evt. også kan skabes enighed om ved en folkeafstemning, afhænger af, hvad der kan skabes flertal for.

På en række andre områder afspejler de synspunkter, der kommer frem i bemærkningerne, ikke så meget et bestemt politisk-ideologisk synspunkt, men snarere en bestemt opfattelse af, hvordan demokratiet kan fungere bedst. Her vil uenigheden partierne imellem ikke nødvendigvis være bestemt af politisk-ideologisk uenighed.

De almindelige bemærkninger afspejler i generelle vendinger, i hvilken retning SF mener at ændringer i grundloven skal ske. Bemærkningerne til de enkelte punkter bygger – som det også fremgår af bemærkningerne – på synspunkter, som findes i et debatoplæg, offentliggjort i august 1994, og som er udarbejdet af en arbejdsgruppe, som SF har haft nedsat. Da en grundlovsændring kræver meget grundige overvejelser, inden et forslag udarbejdes, er der ingen, der på nuværende tidspunkt kan være afklaret med hensyn til, hvad indholdet i en ny grundlov skal være.

Det gælder også SF. Men uanset, at vi heller ikke selv er afklaret i alle henseender, har vi ønsket at medtage mange af de synspunkter, ideer og forslag, der findes i debatoplægget for derved at vise, hvilke problemstillinger vi mener er relevante, og hvilke konklusioner det kunne være relevant at drage.

Men det er selvfølgelig klart, at vi ikke har nogen forventning om, at alle Folketingets partier er enige med os i de retninger, vi mener grundlovsændringerne skal ske, og de synspunkter, ideer og forslag, som findes i bemærkningerne til de enkelte punkter. Men vi har med de meget udførlige bemærkninger ønsket at anskueliggøre, hvor vi mener der er problemer, og i hvilke retninger vi selv mener ændringerne skal gå.